



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Snížková Marie.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského kraje.

Konjunktiv II

em ***Neu Brückenkurs***

1. lekce

Užití konjunktivu

- Prostřednictvím konjunktivu II se ocitáme v nereálném světě, který dává prostor fantazii, představám, přáním, ale také zdvořilosti.
- V takových situacích užíváme ***konjunktivu préterita, kondicionálu (opisného tvaru) a konjunktivu plusquamperfekta.***
- **Potencionálně možný děj** (přání, podmínka) je vyjadřován konjunktivem préterita.
- **Neuskutečnitelný děj** se vyjadřuje konjunktivem plusquamperfekta.

Konjunktiv préterita

- Českému **podmiňovacímu způsobu přítomnému** odpovídá konjunktiv préterita, vztahuje se vždy k přítomnosti nebo budoucnosti, nikdy k minulosti.
- Název „konjunktiv préterita“ používáme proto, že je tvořen z tvarů préterita oznamovacího způsobu.

Dürfte ich Sie was fragen? Möchten Sie einen Kaffee?

Wir würden vorschlagen... Ich würde sagen...

Wenn ich im Lotto gewinnen würde, würde ich mir eine Villa mit Swimmingpool kaufen.

Konjunktiv préterita sloves sein, haben, werden

■ ich wäre	ich hätte	ich würde
■ du wärest	du hättest	du würdest
■ er wäre	er hätte	er würde
■ wir wären	wir hätten	wir würden
■ ihr wäret	ihr hättet	ihr würdet
■ sie wären	sie hätten	sie würden

Konjunktiv préterita modálních sloves a slovesa wissen

- **Konjunktiv préterita** modálních sloves tvoříme přehlasováním kmenové samohlásky tvarů préterita oznamovacího způsobu.
- Slovesa **sollen** a **wollen** nepřehlasují. Zda jde o podmiňovací způsob, poznáme pouze ze souvislosti.
- Sloveso **wissen** není modální, ale všechny své tvary tvoří podobně jako slovesa modální.

Konjunktiv préterita modálních sloves a slovesa wissen

- ich dürfte, könnte, möchte, müsste, sollte, wollte
- du dürftest, könntest, möchtest, müsstest, solltest, wolltest
- er dürfte, könnte, möchte, müsste, sollte, wollte

- wir dürften, könnten, möchten, müssten, sollten, wollten
- ihr dürftet, könntet, möchtet, müsstet, solltet, wolltet
- wir dürften, könnten, möchten, müssten, sollten, wollten

■ ich wüsste	wir wüssten
du wüsstest	ihr wüsstet
er wüsste	sie wüssten

Konjunktiv préterita silných sloves

- V současné němčině se užívá tvarů konjunktivu préterita pouze u nejpoužívanějších silných sloves.
- Stále častěji jsou vytlačovány opisným tvarem **würde + infinitiv silného slovesa**.
- Pouze u malého počtu silných sloves se v mluvené němčině objevují tvary konjunktivu préterita častěji než u ostatních sloves:
kommen – er käme, geben – er gäbe, halten – er hielte, gehen – er ginge, lassen – er ließe, bleiben – er bliebe.

Konjunktiv préterita pravidelných (slabých) sloves

- Tvary konjunktivu préterita pravidelných sloves jsou shodné s tvary préterita oznamovacího způsobu.
- Konjunktiv slabých sloves nepřehlasuje:
fragen – *er fragte* (préteritum) – **er fragte** (konjunktiv préterita). Proto se většinou používá opisného tvaru, tvořeného z konjunktivu slovesa *werden* (**er würde**) a přítomného infinitivu slabého slovesa: **ich würde machen**.

Was *würdest* du ihm zum Geburtstag *schenken*?

Sie *würde* sich wieder in den Falschen *verlieben*.

Ich *würde* mir ein neues Haus *bauen*.

Výjimky

- I když se u slabých sloves volí většinou opisný tvar s **würde + infinitiv**, existují i tady výjimky.

Např. sloveso **(sich) wünschen** – **er wünschte (sich)** lze chápat ve vhodném kontextu jako konjunktiv préterita, ačkoli tvar je zcela shodný s préteritem.

Také sloveso **brauchen** se v hovorové němčině používá častěji v konjunktivu préterita – **er bräuchte**.

Užití konjunktivu préterita a opisného tvaru würde + infinitiv

Konjunktivu užíváme:

- pro vyjádření nereálných nebo možných dějů
*Das **wäre** schön, aber es geht leider nicht.*
*Er **würde** ihn bestimmt **anrufen**.*
*Da **müsste** ich mich entschuldigen.*
- pro vyjádření přání nebo zdvořilé prosby
*Er wünscht sich: **Wenn** ich doch gesund **wäre**! nebo **Wäre** ich doch gesund!*
- v souvětích s podmínkovou větou
***Wenn** ich Zeit **hätte**, **käme** ich zu dir.*

Konjunktiv plusquamperfekta

- V češtině mu odpovídá podmiňovací způsob minulý.
- V hovorové češtině se místo něj často používá podmiňovacího způsobu přítomného: *Kdybys včera přišel, pomohl bych ti.*
V němčině:
Wärest du gestern gekommen, hätte ich dir geholfen.
Kdybys byl včera přišel, byl bych ti pomohl.
- Němčina konjunktiv préterita a konjunktiv plusquamperfekta přísně rozlišuje.
- Konjunktiv plusquamperfekta tvoříme z tvaru oznamovacího způsobu plusquamperfekta přehláskou pomocného slovesa.

Vzorec pro tvoření konjunktivu plusquamperfekta

- Konjunktiv plusquamperfekta tvoříme z tvaru oznamovacího způsobu plusquamperfekta přehláskou pomocného slovesa.

ich hätte + přičestí minulé

ich wäre + přičestí minulé

- Ich habe gesagt. → Ich hatte gesagt.
→ ***Ich hätte gesagt.*** (Byl bych řekl.)
- Ich bin gekommen. → Ich war gekommen.
→ ***Ich wäre gekommen.*** (Byl bych přišel.)

Užití konjunktivu plusquamperfekta v jednoduchých větách

- V jednoduchých větách vyjadřuje konjunktiv plusquamperfekta přání, možnost, skromné mínění nebo pochybnost či váhání, pokud se týkají minulosti.
 - a) přání:
Wenn er nur geschrieben hätte! (Kéž by byl jen napsal!)
Hätte er mich bloß angesprochen! (Kéž by mě byl jen oslovil!)
 - b) možnost:
Ich hätte beinahe verschlafen! (Byl bych málem zaspal.)
 - c) pochybnost:
Hätte er davon nicht gewusst? (Že by o tom nebyl věděl?)
 - d) neskutečná podmínka v minulosti:
Ich wäre bestimmt auch gekommen. (Byl bych určitě také přišel.)

Vazba dvou infinitivů

- **Vazba dvou infinitivů** se používá v konjunktivu plusquamperfekta u **modálních sloves** a sloves **lassen, hören** a **sehen**, pokud se ve větě setkají s dalším slovesem v infinitivu.
- Pomocným slovesem je vždy haben v konjunktivu préterita (hätte).

Er hätte aus der Wohnung ausziehen müssen, wenn er den Job nicht bekommen hätte.

Ich hätte ihn doch kommen hören, wenn er unterwegs gesungen hätte.

Seine Eltern hätten sich scheiden lassen, wenn er nicht da gewesen wäre.

Odlišnost němčiny

- V češtině se u způsobových sloves používá v minulém času indikativ (oznamovací způsob).
- Němčina v těchto případech, kdy se **něco mělo stát, a nestalo se**, nebo naopak **nemělo stát, ale stalo se**, použije **konjunktiv plusquamperfekta**.

Měl ses mu omluvit už včera. Du hättest dich bei ihm schon gestern entschuldigen müssen.

Mohli jsme mu pomoci. Wir hätten ihm helfen können.

Neměl jsi mu to říkat. Du hättest es ihm nicht sagen sollen.